

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
 Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.
 Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Aleluja!

In zopet bojo zapeli po naših zvonikih mili zvonovi svojo večno krasno pesem, pesem vstajenja. "Aleluja" bo pel mašnik pred oltarjem. Aleluja bo odmevalo po vseh naših cerkvah od kota do kota. Premajhne bojo vse cerkve, da bi obsegle ta veličasten spev, preozke so njih stene. Aleluja se mora razlegati od hiše do hiše, od srea do srea, od travice do travice, od loga do loga, od gore do gore — po celem svetu. Procesije vstajenja se bodo glasile: Aleluja! "Zveličar naš je vstal, vesel prepevaj o kristijan!"

In mej pomladnem žvrgolenjem ptičic v ozeleneli naravi, mej duhtenjem spomladnih cvetlic, odmeval bo ta krasen spev.

Aleluja!

Da veseli se človeško sree! Gospodar vseh sre je vstal! Premagana je žalost! Premagana in strta je sužnjost sre! Svoboda je zasijala danes.

Nič več ni treba sream biti sužnji strastem, sužnji greha. "Sorsum Corda"! Kvišku zdaj srea! Kviško iznad zemlje, iz nad strasti, iz nad posvetnega.

O sree človeško, tudj tebi velja ta spev! Aleluja — Gospod je vstal! Tudi ti

se povzdigni moj ljubi Slovenec, vzdigni se kviško!

Svoboda! Svoboda! Da pesem Aleluja ja kaj drugega kot pesem svobode, pesem našega osvobojenja iz najhujše, iz najstrašnejše sužnjosti — greha, strasti, materijelnosti.

Aleluja! Osvobodeno si, slovensko delavstvo! Na današnji dan ti je zasijala svoboda! O zato se ne daj varati, da bi se dalo po sleparskih obljubah zopet ukleniti v sužnost brezbožnosti, strasti, mesenosti, razbrzdanosti.

O lepa velika noč, ti spomin našega osvobojenja, ne teles, ampak osvobojenja duha in srea, kako lepa si!

Zakaj te bolj ne razumemo?

Ali nisi ti praznik našega srea?

Da! In vendar, sree, zakaj si na tako velik dan tako mrzlo, neobčutno?

Nočeš svobode? Hočeš nazaj sužnost strašno sužnost greha in strasti?!

Aleluja! Odpri, človek, tudi ti svoje sree temu klicu! Ven z grehom! Naj tudi v tvojem sre odmeva ta sladka pesem, naj ga napolni blaženost, nepopisna — nebeška, kakor je spev nebeški: Aleluja!

Watomilka

3. Mej Indijanci.

Proti jutru je že bilo, ko se je dekletce zavedlo iz omotice, v katero ja padla od strahu, ko je videla, kaj se je zgodilo z ljubo mamico. S početka si kar ni mogla razjasniti položaja, ne kje, ne kaj se je zgodilo. Kolikor bolj se ji je stopala pred zavest, toliko jasneje ji je stopala pred oči strašna slika minule noči. Slednjič je začutila težo na sebi. Po malem odpre oči. Ubogi otrok je zatrepetal strahu in zakričal v grozi nad tem, kar je videla.

Hiša je še gorela z velikim plamenom in razsvetejevala celo okolico. Truplo umorjene matere je ležalo na njej. Počasi se otrese tega strašnega bremena in se sede. Kakor ranjena srna je zakričala na ves glas, ko je opazila, da je sredi mrtvih trupel očeta, bratov, dekel in hlapcev, ki so bili od Indijancev pomorjeni. Sedaj še le se je jasno zavedla vsega, kar je ravno kar preživela.

Toda komaj je sedla, ko pridirja tropa Indijancev in prav tik nje poskakajo s konj. Prestrašena zakriči in hoče zbežati. Toda bilo je prepozno. Indijanec je skočil za njo in jo zgrabil za roke. Dekletce je kričalo, kolikor ji je glas pripustil in se branila Indijanca, da bi se ga otresla. Toda močna roka Indijanca je ni spustila. Začela je otepati in je pri tem udarila Indijanca po obrazu, kar ga je tako vježilo, da je zgrabil za sekiro in zamahnil nad njeno glavo, da bi jo presekal. Toda v tem trenutku ga zgrabi za roke poglavar in mu vzame dekletce iz rok. Nato ji zamaši usta, da ni mogla kričati, ter posadi na svojega konja in priveže za sedlo.

Indijanci so prišli z nosilnicami po svoje mrtve tovariše, ki so bil v boju z Lablancovmi postreljeni. V malo minutah so jih imeli že na nosilnicah, poskakali vsak na svojega konja in kakor so hitro prišli, tako so tudi hitro oddirjali proti gozdu.

Uboga Micika je strahu trepetala na sedlu poleg Indijanca, ki je z eno roko

držal za uzdo konja, z drugo pa dekletce, da ni padlo v galopu s konja.

Ko so bili že kako uro daleč v gozdu, pogledal ji je cunjjo iz ust, da je lažje dihal. Kamenu bi se smilila, tako je začela milo jokati in tarnati. Tudi Indijaneu se je morala smiliti, zakaj večkrat ji je govoril neke nerazumljive besede in jo od časa do časa pobožal po licu, kakor bi jo hotel tolažiti.

Teda kolikor bolj ji je govoril, toliko bolj se je dekletce balo, ker glas je bil sirov in strašen. Ko se je že popolnoma zdanilo, ojunačila se je in ga za trenotek pogledala v obraz. Kakor bi jo gad pičil, zatrepetala je na celem telesu in še bolj zakričala. Videla je bakreni obraz, svetle divje oči, strašne poteze, ki so jo pogledale tako svetlo, da bi bila skoro zopet strahu omedlela.

V teh strašnih trenutkih se je spomnila svoje ubite mamice. Spomnila se je vseh lepih molitvic, katerih jo je naučila mati, in katere je morala večer za večerom ponavljati, kadar je šla spat. Spomnila se je naukov matere, ki jo je učila, naj se zateka k nebeški Materi v vsaki sili, ker ona ne zavrže nobenega, ki se k njej v stiski zateka. Ko je bila pod okriljem dobre in skrbne matere, vsega tega ni prav razumela, kaj se pravi "pribežati" k Mariji, ni prav razumela, zakaj naj kličemo Marijo na pomoč? V teh strašnih urah, ko je sedela na konju poleg divjega Indijanca, tedaj je pa to spoznala prav jasno in dočno in dasi komaj 12. let stara je vendar začutila vse to in začela je moliti tako otroško pristržno in zaupno, da je bila prepričana, da je Marija ne bo zapustila v tej strašni prihodnosti, ko bo mej Indijanci, ki jo bodo morda umorili. Utihičila je in molitvica za molitvico je kipela ne samo z jezika, kakor preje velikokrat, temveč iz stiskanega in prestrašenega srca.

Da, velikokrat, ko se nam godi dobro in nismo v težavah ali v nevarnostih, opravljamo vse lepe molitvice, katerih so nas

dobre mamice naučile v naši mladosti, da bi bile tolažba in pomoč v stiskah in težavah in nevarnostih življenja, kar tako površno, ne da bi prav spoznali njih notranjo krasoto in njih veličasten pomen. Še le ko pride človek v pravo stisko in si nikakor sam ne more pomagati, še le tedaj pa najde stiskano sree v njih vso sladkost in vso tolažbo upanja. Tedaj začuti, kako so narejene za srce in grede iz srca, kakor gre kadilo iz kadilnice pred tron Božji pri službi božji v cerkvi.

Molitev jo je pokrepila, da se je udala v položaj, ker je trdno zaupala na pomoč od svoje matere Marije v nebesih. Kako bi jo nebeška Mati v tej veliki stiski zapustila, ko ji je vendar mamica tolikrat zatrdila, da Marija nikogar ne zapusti, ako se le s zaupanjem k Njej zateče?

Nekako okrog poldneva so se jezdec vstavili in posedli s konja na tla. Tudi Miciko se posadili na tla in ji ponudili jedil, katere so sami jedli, to je suhe ribe in nekak koruzen kruh. Studilo se ji je, vendar lakota jo je prisilila, da je začela jesti, kar so ji dali. Ko so se najedli in napili vode v potoku, so zasedli konje in zopet je šlo v galopu naprej.

Precej pozno popoldno je že bilo, ko se je gozd odprl in se je pokazala krasna ravnica sredi vrhov malih gričev. Na tej ravnici je opazila Micika kup šotorov postavljenih v krogu. Sredi šotorov je gorel velik ogenj. Kopica napolj nagih otrok je skakala okrog po travi, in se nej glasnim krikom igralo ter uganjalo svoje otroške burke.

Ko so otroci opazili jezdece, zagnali so krik in pritekli nasproti. Pred šotoriščem so jih pa že čakale žene. Z glasnim krikom so pozdravljali došlece.

Ko so pa žene opazile nosilnice in na njih mrtvece, zagrnale so glasen jok. Vse so se drenjale okrog nosilnic in iskale svojega moža, mej njimi, katere ga niso videle mej jezdec. Grozen Indijanski krik se je začel, ko so dobile vsaka svojega mrtveca. Tulile so, kakor divje zveri. Vmes so jokali otroci.

Uboga Micika je trepetala na konju v strahu, kaj se bo z njo zgodilo. Smilile so

se ji žene in zlasti mali otroci, ko jih je videla tako žalostno jokati. In še sama je začela ihteti in jokati, zlasti ko se je spomnila, da ona ni zgubila samo očeta, temveč vse brate in mater in očeta in vse.

Ko se je zmešjava malo polegla in so znosili mrtvece v vrsto na travo, vzel je poglavar Miciko s konja in jo dal neki ženi, ki jo je prijela za roke in jo peljala v največji šotor, ki je stal sredi šotorišča in ki je bil okrašen z orlovimi preresi. Tu jo je pustila samo in zopet odšla.

Ko se je zvečerilo in se je šum polegla, prinesli so okrog 50 bivolovih kož in jih položili okrog ognja v pol krogu, na katere so sedli možje. Poglavar je sedel sredi tega polkroga. Nekoliko časa so vsi molčali. Slednjič da poglavar znamenje in prinesli so veliko pipo in jo zažgali. Najprej je potegnil usta dima poglavar in ga spustil proti nebu ter dal pipo možem. Vsak je potegnil iz nje usta dima in dal svojemu sosedu.

Kakor znano so Indijanci vselej pred vsakim posvetovanjem kadili takozvano mirovno pipo. To je pomenilo, da so vsi, ki so tu navzoči enega duha in prijatelji.

Nato začne govoriti poglavar. Govoril je dolgo in navdušeno. Micika je poslušala in gledala ves ta prizor iz šotora, vendar razumela ni ničesar. Nato so govorili drugi. Kakor je spoznala deklica, govorili so o nočnem napadu na Lablancovo družino. Ko so že dolgo tako govorili, vstane Indijanec in pride v šotor po Miciko. Vsa se je tresla, ko je prišla mej te divjake in jokala je glasno. Dolgo so zopet govorili mej seboj divjaki. Govorili so burno in razburjeno. Velika večina mož je bila za to, da se deklico umori. Vendar poglavarju se je smilila, zato jo je hotel rešiti. Vstal je, prijel za sekiro in zamahnil trikrat po zraku v znamenje, da je bo branil če treba tudi s sekiro. Tako je obveljala njegova volja in žena poglavarjeva je sprejela Miciko po posvetovanju v svojo skrb. Od tedaj je dobila ime "Nanameka", pod katerim imenom jo bomo poznali v prihodnje v naši povesti.

(Dalje prih.)

Jaz sem otrok Marijin...

(S. Elizabeta.)

Jaz sem otrok Marijin,
Bog sam me je izbral,
Devico najčistejšo
Mi je za mater dal.

Jaz sem otrok Marijin,
je jasna moja pot,
saj angelji nebeški
me spremljajo povsod.

Marijino Oznanjenje.

Jaz sem otrok Marijin,
potoček mi šumlja.
"O, čuvaj cvet devištvaja!"
veli mi šmarnica.

Me mavrica pozdravlja,
mi zvezde govore:
"Marija, tvoja mati
z višave zre na te!"

Jaz sem otrok Marijin,
se smrti ne bojim,
na Materinem srečju
najslejše v vek zaspim.

Ko njena mila roka
zatisne mi oko,
povzpne se duša moja
v preblaženo nebo.

Ali je res to le nespamet?

P. M. V.

O marsičem govore ljudje dandanašnji. Ali dve reči ste pa, ki ste na vsakdanjem redu našega govorenja — vreme, pa vera. Z vremenom je res čudna; nestanovitno je. Zasluži, da ga nekoliko pokritizujemo. Kaj pa vera? Gotovo mora biti tudi ona čudna, vsaj nekaj izvanrednega, sicer je ne bi tolikokrat presojali, celo obsojali.

Kaj pa je vera? Kaj se pravi verovati?

Dvojna pot nas vodi do resnice, veda, znanje in vera. Ako nam je kaka stvar gotova, znana in poznana, pravimo o njej: da vemo za njo. Tukaj nam ni treba vere. Dvakrat dve je štiri, to ve otrok prvega razreda.

Ako pa kake stvari ne poznamo sami, ampak nam je pripovedovala o njej oseba, o kateri vemo, da govori resnico, potem pa tej osebi verujemo. In verovati se pravi: Za resnici imeti, kar nam je verodostojna oseba povedala.

Toda ravno nad tem se spodtika današnji svet. "Kaj je za resnico imeti, verovati?" Kaj takega za gotovo sprejeti, kar človek le sliši, kar mu drugi pravijo. — To ni umestno, je človeka nevredno. Vera je sploh nesmiselj, nespamet. Jaz verujem kar sam vidim."

O nespametni svet! Torej ti veruješ le, kar vidiš, kar z rokami grabiš, kar sam spoznaš za resnično? Vera ti je nespamet! Potem? potem ste vi, nedolžni otroci, ki se

zaupaje oklepate svojega dobrega očeta, ki srčno ljubite svojo skrbno mater, vsi nespametni. Saj vendar nihče ne ve, so li res to vaši stariši ali ne. O tem so vam morali le drugi povedati. Nespametni ste vsi, ki od svojih domačih in tujih kupujete hiše, njive, blago, živila. Saj ne veste je li je res hiša, njiva, blago, živilo od tega človeka ali ne. Nespametni so vsi, ki obsodijo tatu v ječo, moriveca v smrt, goljufa v povračilo škode, ko večinoma noben sodnik, nobena policija in žandarmerija, niso sami videli tatu v tatvini, ne roparja v hudodeljstvu, goljufa v goljufijj; ampak vsi se zanašajo na verodostojne priče.

Kaj je torej z vero? Vera ni nikdar nespamet, neumnost, ampak je prvi pojok človeškega družabnega življenja. Otrok spoštuje v tej veri svoje stariše, ker ga uči, da so njegovi največji dobrotniki na zemlji. Človek spoštuje lastninsko pravico svojega soseda, ker veruje, da je njegovo premoženje, njegova last. Svetna pravica kaznuje krivičneža, ker verjame, da je res krivico zagrešil. Če bi vere ne bilo, pasti bi moralo ljubeče razmerje mej stariši in otroci. — Brez vere mora pasti vsaka lastninska pravica. Brez vere sploh ni nobenega prava, ne pravice.

2. Brez vere tudi ni nobene vede in znanosti. Poglejmo nekatere. Zgodovina nam pripoveduje svetovne dogodke narodov in ljud-

stev, opisuje nam značaje posameznih ljudi in časov. Toda kedo naj to sprejme, veruje, čo je vera nespamet. Da so bili kedaj slavni Grki, mogočni Rimljani, da so živeli možje, Hanibal, Cezar, Konstantin, Napoleon, da so se pojavili ti le dogodki, bile one vojske, da se je sploh to in ono zgodilo, vsega tega ne sme, ne more nihče sprejeti, za resnico imeti, če ne verjame tega, kar mu zgodovina pripoveduje. In če take zgodovinske dogodke tajim, potem pade veda zgodovine same. Zakaj nemogoče je, da bi brez zgodovinske verjetnosti, zgodovina obstala. V šoli uči učitelj otroke računstvo. Otroci se uče sošteti, odšteti, deliti, množiti. V vsem tem slede svojemu učitelju. Kar so mali začeli na ljudski šoli, to nadaljujejo večjina visokih šolah, na vseučiliščih celo. Kedo bo zahteval sedaj, da bodi vsak otrok sam bankar, milijonar, da bode res sam dejansko sošteval, množil svoje premoženje. Kedo bo zahteval od vsakega visokošolca naj sam zračuna daljavo solnea od zemlje, zvezde od zvezd i. t. d. Češ, "ako tega ne storim, ne verujem v to, kar uči računstvo."

Naravoslovje nas uči marsiktere naravne skrivnosti. Pripoveduje nam, kako vsejano seme kali, kako se započeti popek na rastlini razvija. Katera moč pa to dela, — o tem naravoslovje molči. In mi? V klub temu — verjamemo. Zadosti nam je, da naravoslovci tako uče. Še več, mi vemo, da je zemlja okrogla. Vemo tudi to dejstvo razlagati. Ali kako pa je, da oni ljudje ki so na spodnji strani zemeljske oble, ne odpadejo. Tega ne vemo.

Privlačna sila, pravijo naravoslovci, tukaj deluje. In Newton, največji naravoslovec, vprašan: kaj je privlačna sila? je odgovoril. "Nevem." Zahteva pač tudi naravoslovje zopet le vere.

Kaj pa modroslovje, veda, ki poskuša vse razvozljati? Tudi ne more obstati brez vere. "Jaz vem, da nič ne vem", je rekel Sokrat. In Paskal pravi: "Ko je pamet dosegla vrhunec, vidi, da ji še veliko manjka. In če tudi to doseže, spozna kako je slaba." In učeni Newton pravi: "Kakor otrok se mi zdi, da sem. Otrok pa, ki se na morskem obrežju igra, res najde tu pa tam kako lepo školjko, ali neizmerni ocean pred njim, mu je neznan."

Tako so mislili o sebi največji učenjaki in modroslovci. In tako je. Naša pamet se mora ukloniti veri. Sama ne more vsega spoznati in tudi nikdar vsega spoznala ne bo. Oklepiti se mora v svojem obstanku le vere, ki tedaj ni nikaka nespamet, ampak potreba — naravna dolžnost. Stari Seneka sam pravi: "Največ vednosti človek zajema iz vere."

Kedor v kljub temu še pomišlja je nad vero, kedor jo ima celo za nespamet, kaže, da ima sam malo pameti, vsaj precej pomisleka vzbuja, če jo sploh ima. Sploh taki ljudje več govore, kakor pa mislijo.

P. Roh se je vozil po železnici s precej obilnim gospodom, ki ga naravnost zbadljivo vpraša: Vi ste gotovo jezuit! Jezuiti pa vse vedo. Ali mi morete povedati, zakaj so moji lasje na glavi črni, moji berki pod nosom pa beli?

P. Roh odgovarja: "To težavo vam pa lahko olajšam, samo ne vem če boste zadovoljni z odgovorom.?"

"Brez strahu, kar povejte, sem prav radoveden," odgovarja debeluhar.

"Vidite, dragi", pravi P. Roh, "tisti del telesa, ki ga človek naj-

bolj rabi, najprej opeša. Vi pa, se mi zdi, ste v svojem življenju malo mislili, zato imate lase vse črne, pa preveč ste neumosti kvasili, zato imate sive berke pod nosom."

Marsikatera domišljava glava bi zaslužila enak odgovor. Posebno pa naj bi veljal vsem onim, ki pravi, da je vera nespamet!

Lurdski čudeži.

Kadarkoli razmišljam nevero sedanjega sveta, pride mi vselej na misel zgodba o bogatem Lazaru. Ko je videl v kako strašno trpljenje je prišel po smrti, prosil je Abrahama hladila za njegove bolečine. Ko tega ni dosegel je nadalje prosil naj pošlje ubogega Lazara iz nebes nazaj na svet, da naj pove njegovim sorodnikom, v kako strašnem trpljenju je on v večnosti. Tedaj mu je pa Abraham rekel: Imajo duhovnike, nje naj poslušajo. In če teh ne poslušajo, tudi če kdo od mrtvih vstane, ne bodo verovali."

Da tak je svet. Kdor ne verjame duhovnikom, ga tudi največji čudeži ne bodo prepričali in pripravili do krščanskega življenja. Kdor noče najti resnice, jo pač ne bo našel. Nihče ni bolj slep, kakor oni, ki noče videti.

Koliko je dandanes nevere na svetu! Zakaj to? Ali verske resnice morda niso dovolj pojasnjene, dovolj dokazane, dovolj razložene? Ne! Saj imamo cele kupe krasnih razlag, katere so spisali veleučeni možje iz vseh stanov. Kdor hoče iskati resnice ima na izbiro sto in sto takih knjig. Kdor noče čitati, dobro, naj hodi v cerkev, tam čuje najmanj vsako nedeljo eno pridigo! Kdor ni zadovoljen s tem pridigarjem, gre lahko uro hoda naprej, ima drugega boljšega. "Imajo duhovnike." — Da imamo jih, ki se veliko trudijo, da bi tisto prepričanje, katerega so sami polni, tudi drugim dali.

Toda, ako duhovnikov ne poslušajo, tu-

di ne bodo vrjeli če kdo mrtvih vstane in pride nazaj. En dokaz za to je Lurd.

Lurd je malo nezatno mesto na Francoskem. Pred 60 leti se je tam prikazala prebl. Devica Marija deklici Bernardki. Začel je teči na tem mestu studenec. Tu prihaja stotisoč ljudi iz vsega sveta, iz vseh stanov in vseh narodov, iz vseh dežel, učeni in priprosti, verni in neverni, duhovniki in verski sovražniki, vsi. Vsakemu je prost dostop. In kaj se tam godi? Vsako leto na čudovit, nam nerazumljiv način ozdravi sto in sto bolnikov. Prihajajo tja jetični v zadnjem času svoje bolezni. Prihajajo tja bolniki z odprtimi gnojnimi ranami, s zdrobljenimi kostmi, polabljeni, pa ali v kopeli v popolnoma naravni vodi ali med procesijo sv. Rešnjim Telesom, nenadoma ozdravijo. Rak se zaceli v eni sekundi, jetična pljuča se zacelijo v trenutku. Zdravniki vsega sveta hodijo tja, preiskujejo bolnike preje in potem, na vlastne oči vidijo vse to, otipajo sami, preiskujejo sami in potem dajejo svoje izjave.

In tisoči vidijo te stvari in vidijo, da tu deluje moč, ki je višja kot narava, kateri so podložne tudi postave narave — in verujejo.

Toda prihajajo tja tudi tisoči brezvercev, vidijo vse stvari, tipajo, preiskujejo, pred njih očmi se zgodi to in to ozdravljenje, pa ali verujejo? Kaj še. Na vso moč se trudijo, kako bi se ognili temu, da bi bili primorani priznati: čudež je! Raje

verjamejo še večjo nezmisel, raje se izgovarjajo z še bolj jalovimi izgovori; samo ukloniti ne svoj trdi tilnik in reči: verujem — tega ne. Da če bi tudi kdo mrtvih vstal in jim povedal, da je res večnost, res Bog, res duša, ne bi verjeli. — Hočejo pač sami poskusiti, oziroma — nočejo verjeti. Nihče ni bolj slep, kakor oni, ki noče videti. In za takega slepeca ni zdravnika in tudi ne zdravil.

Toraj Lurd!

Reči to besedo vpričo naših "naprednih", — pa boš videl zloben in pomilovalen nasmeh na njegovih ustih. Dobro! Pusti ga! Ne pričakaj se z njim! On je slep pri zdravih očeh. Gleda, pa ne vidi, ker noče videti! Nikdar ga ne boš ozdravil. Zato pa teh vrstic ne pišemo za te gledajoče slepce, pač pa za one, ki hočejo verovati in hočejo imeti tudi dokaze, zakaj je tako in ne drugače.

 ★
 ★ " . . . Tedaj nas je sram." ★
 ★
 ★

Odprite letošnjo "Clevelansko Ameriko", števil. 7. z dne Jan. 24. stran 4 in preberite dopis iz Clevelanda. Tam si preberite vsaj trikrat besede: "tedaj nas je pa sram."

Koga jih je sram? Da so v Narodni Jednoti?

Ne, ker jih "Glasilo" proglašajo za socijaliste.

Bravo!

Z lišičjo zvitostjo so se brezdomovinski socijalisti našopirili z pavovim perjem narodne ljubezni, kričali so: "narod! narod! domovina!" In privabili so v svojo bližino veliko poštenih in trezno mislečih mož, ki niso nič hudega slutili, in deloma samo radi podpore, deloma iz domoljubja stopili tudi v Narodno Jednoto. Ko so pa videle te rdeče srake s pavovim perjem, da jih je res precej prišlo za njimi, ker so verjeli perju, res mislili, da so to pavi, rodoljubi, narodnjaki, kakor so se bombastično imenovali, tedaj pa veste, kaj so naredili? Pometali so proč pavova peresa domoljubja in rodolubja in zasvetila se je živa barva krvi in revolucije, barva brezdomovinstva in

protinarodovstva — rudeči socijalizem!

Da, v svoji oholosti so se osmeli še dalje!

Vse, katere so privabili pod naporno zastavo k sebi z njih pavovim perjem, so naenkrat razglasili za "rdeče".

"Vsi, ki so v Narodni Jednoti, so socijalisti. — " "Mi, socijalisti", pišejo.

In res je že bolelo vsakega pravega rodoljuba, ko je videl to početje! Zlasti kedor je to početje od daleč pazno zasledoval, je videl, da to niso nikaki narodnjaki, nikaki rodoljubi, da to niso pavi, ampak so to le prave rdeče srake, brezdomovinski, protinarodni prekucahi. In bolelo je vsakega, zlasti ker je čul iz vrst teh miroljubnih in dobrotljivih rojakov tako malo protesta. Ali res ne vidijo, kako jih ti varajo? Kako jih goljufajo in slepijo? Ali so se morda res dali že tako pokvariti — ti dobrodušni, miloznačajni slovenski trpini, da so zreli za rdečo internacijo?

Bolelo je srce vsakega dobrega rodoljuba, ki ima le še iskrico pravega narodoljubja v svojem srcu.

Toda hvala Bogu, ti uradno proglašeni "socijalisti" so se začeli oglašati. Le čujmo jih! Oglašajo se drug za drugim, ko so spoznali kam so zašli.

In kje so danes tisti "skoro vsi" socijalisti?

Ali, čujete?

"... Tedaj nas je sram!"

Čujte, kaj pišejo: "...če nas prištevate socijalistom, tedaj nas je sram!"

"Vedite pa, da ako ste vi socijalisti, da mi nismo...!"

Bravo! To je možka beseda! Te besede smo že težko čakali!

"...da je v Clevelandu devet desetih naroda, ki se ne strinja z vami, zvašim pisanjem, torej nas ne bodete silili, da bi po vaših naukkih živeli. Nikar ne merite po sebi, ne imenujte nas vse socijaliste, ker niti ena desetina te organizacije ni vašega prepričanja. Ako je organacija narodna, naj se narodno piše, ne pa zločinsko..."

"Vedite, da je naroda v Clevelandu več, ki niso vašega mišljenja, pač pa so kot narodnjaki v S. N. P. J. radi podpore, če nas pa prištevate socijalistom, **tedaj nas je sram in odstopimo** in marsikateri bo to storil. Ako nočete biti vi ljudje, pa hočemo biti mi. Povem pa še enkrat, da ste vi lahko kar hočete, toda pustite druge v miru. Povejte kedo je napreden in srečen, ali tih in miren delavec, ki se malo zmeni za vaše fraze, ali oni ki neprestano kriče in se trkajo na prsa, kaj so!? Vedite, da je mnogo članov v Clevelandu sram vašega "Glasila". Srečo, katero ste dosegli, sami uživajte! Mi si pa poiščemo svojo. Delati bo treba in biti

pošten, ker zemlja ne rodi, ako se ne obdeluje in ta se mora obdelovati za vsakdanji kruh. Vi pa rodite z svojimi nauki nezadovoljnost, delate obljube v oblake...."

Bravo! To zopet enkrat možka beseda, katere se mora vsak poštenjak veseliti. Da, bratje, ki ste v Narodni S. P. Jednoti, pomislite dobro, kam vas prištevajo!? Vi, mirno in pošteno slovensko ljudstvo, pa ste prišteti med prekucuhe, med bombarje, med "rdeče" internacijonalec.

Slovenski trpin, si li res ti rdeči nacijonalec? rdeči brezdomovinec? Ali res odobravaš bombe in revolver v dosego nekakih nebes na zemlji, katerih nikdar ne bo in nikdar biti ne more, dokler ljudje osta nemo ljudje!?

Da, k odločnemu odporu ste se dolžni vzigniti vsi in javno protestovati proti tolikem poniževanju slovenskega naroda.

Mi smo narodnjaki! In sicer navdušeni narodnjaki smo, ki smo zmiraj pripravljeni dati kri in življenje za svoj narod, za svoje ljudstvo, kakor so to delali naši očetje. Kaki premeteni židje, anarhistični Lahi ali propadli Francozje ali krvoločni Fererji, ti so za rdeč socijalizem! Da, tem prija kri, tem prija revolucija. Slovenci smo pa preplemenitega značaja. Zato, slovensko delavstvo, zlasti Vi trpini v Narodni Jednoti, vzdramite se! Glejte, kam Vas tira par nesrečnih propalih ljudi!

Odprite oči in nastopite odločno proti tako predrzni zlorabi Vaše krotke potrpežljivosti!

Čitateljem pa v tem predstavljamo tretji razred, takozvanih

slovenskih socialistov, s katerimi se bahajo "rdeče srake" v Chicagi. Lepi socialisti to, katere je sram, ako jih drugi imenujejo socialiste!?

Zapeljivci! Ne smili se vam ubogo stiskano in tlačeno slovensko delavstvo, za to ga hočete z pavovim perjem domoljubja in rodoljubja preslepiti ter pahniiti v žrelo grozne nezadovoljnosti, nepokoja, upora, — revolucije, krvi.!

Spoved je potreba človeškega srca.

F. B. K. O. F. M.

Nekega poletnega večera se je sprehajal Janez Janzen, imeniten zgodovinar in duhovnik po senčnatem drevoredu v bližini mesta Frankobroda. Tu ga sreča navaden delavec, pljune preden ter zarentači nad njim: "Že spet jeden...!" Janzen se ustavi, se mirno obrne in pravi možu: "Dragi prijatelj, kaj sem ti že storil žalega? Ali niso ravno katoliški duhovniki, ki pomagajo delavstvu, kjer le morejo? Ali ne potrkaajo ubogi najprej na njegova vrata?" Delavec se nato odkrije, rekoč: "Prav imate, gospod! Toda jaz sem bil ravnokar pri zborovanju socialistov, kjer se je udrihalo posebno po duhovščini, zato sem bil tako razburjen. Prosim odpuščanja."

Po preteku par tednov obiše ta delavec Janzena v njegovem stanovanju, prizna, da ni bil že šestnajst let pri spovedi in opravi dolgo spoved. "Dalje časa že nimam miru, zato moram svojo vest pomiriti."

Ta slučaj in še nebroj drugih enakih, nam kaže, da čuti človek po svoji naravi neko silo, vsled katere je primoran drugemu razodeti svoje srce, svoje misli, svoje želje, dajanja dobra, kakor slaba. Ker se pa človek sramuje očitno razodeti zlasti skrivne grehe, zato je ustanovil Jezus Kristus zakrament sv. spovedi, kjer si lahko mirno in brez strahu olajšamo svojo vest.

Ali imate še kaj človeškega srca v sebi?

Ti pa, slovenski delavec, brat moj, kri moje krvi?! Kaj boš naredil ti v spričo teh dejstev? Le eno ti kaže storiti: odločno moraš zaklicati z tem člankom "če nas pa med socialiste štejete nas je pa sram in"

Samo to je možato in nič drugega ne!

Origen primerja greh z nezdravo jedjo, po kateri zbolimo in ne ozdravimo preje, dokler je ne odstranimo. Ravno tako tudi grešnik nima preje miru, dokler ne vrže strup greha iz svojega srca. Pri sodnji se vidi, kako se čutijo zločinci olajšane, potem ko so priznali svoje prestopke; da mnogi se ovadijo sami pri posvetni gosposki, samo zato, da bi mogli zopet mirno živeti.

Neka protestantinja je bila poročena z grofom katoliške vere. Nič jima ni manjkalo: bila sta bogata, vživala pri ljudeh ugled, imela dosti razvedrila, sploh vsega, kar spada k sreči tega sveta. Pri vsem tem pa gospa le ni bila vesela. Ko je pa nevarno zbolela, je poklicala katoliškega duhovnika, "Odkod ta mir, ta radost pri katoličanih?" ga vpraša. Duhovnik odgovori: "Mi imamo spoved in kedor greši, se mu tudi grehi odpuste, ako se jih skesano obtoži."

"Tedaj me spovejte," prosi gospa.

"Žalibog ne morem, ker niste naše vere."

Protestantinja se je nato dala podučevati v katoliški veri in zadobila pri sv. spovedi popoln mir in veselo zadovoljnost.

Iz tega lahko spoznamo, da nima nobena druga vera sredstva, s katerim bi lahko olajšala z grehi obteženo vest in povr-

nila človeku prejšni mir, kakor edino le naša katoliška.

Ako grešimo, se vselej zavedamo tudi svoje kriyde in to je tudi krivo našega nemira. Ko je Adam grešil, se je skrnil, ker se je bal Boga. Kaj se je potikal po zemlji, ker mu umor brata ni dal počitka. Kralj David britko toži v svojih psalmih in prosi Boga za odpuščanje greha. Ko je zatajil Peter Jezusa, je ven šel in se britko jokal. Kaj pa Judež izdajavec? V obupu je vzel vrv in se obesil.

In vsakdanje življenje?

Le poglejmo zmeden pogled in prepadle obraze nekaterih ljudi! Zakaj se ne vesele, kakor drugi ljudje, zakaj iščejo in stegajo roke po prepovedanem sadu, ki ugaja njih strasti? Z grehom si skušajo svojo vest pomiriti, toda zastoj. V svojem obupu in strahu jih veliko znori, drugi si vzamejo sami življenje, ali pa preklinjajo dan svojega rojstva. Zavedajoč se svoje krivde, ne najdejo miru, dokler jih božja milost ne pokliče nazaj na pravo pot, ki pelje v katoliško cerkev, k spovednici.

Kako zaslepljen je današnji svet, ki noče spoznati dobrot sv. spovedi. Ljudje si teše svojo vest po gostilnah z žgano pijačo, teše si jo tudi z nesramnim zabavljanjem čez spoved, duhovščino, cerkev. Toda vprašam te, dragi bravec, ali ni ravno to najboljši dokaz, da je spoved res od Boga postavljena? Zakaj se naši nasprotniki zaletujejo le v katoliško cer-

kev, zakaj pusti pri miru protestante, zakaj zagovarjajo budizem, zakaj jim ugaja mohamedanizem, zakaj hvalijo vsa druga veroizpovedanja, našo pa napadajo? Ako si morda sam med njimi, si lahko sam odgovoriš, zakaj vsak pameten človek mora vedeti za vzrok svojega postopanja; ako nima tega, ako ne dela po lastnem prepričanju, je šleva, je hinavec.

Zato, ker je cerkev, ker je spoved božja ustanova, kar je pa božjega se ne strinja z modernim časom, čegar bog je denar, lastna korist, egoizem.

"Kaj se boš pa spovedoval in dajal v zobe, saj zato ne boš nič boljši," tako trobijo v svet, ne pomislijo pa, da bo prišla tudi za nje enkrat, morda kmalu, zadnja ura, ko bodo klicali in prosili Boga in ljudi za spovednika, kakor je to storil največji francoski brezverec Volter na svoji smrtni postelji. Toda Bog mu ni dal te milosti in v obupu je zelo žalostno končal svoje grešno življenje. Ravno tako se bo godilo tudi današnjim brezvercem! Spoznali bodo morda svojo zmoto, toda smrt jim bo prerezala nit življenja, da jim bo nemogoče popraviti to, kar so zagrešili.

Ne ravnaj se torej po njihovih besedah, ne posnemaj jih v svojem življenju, da ne boš delil tudi ti z njimi na smrtni postelji njihove nesreče. Hvali Boga za veliko milost sv. vere, prejemaj rad sv. zakramente in sadove boš občutil v svoji mirni, srečni, zadovoljni vesti.

Dne 19. decembra 1912 se je vršil občni zbor Rafaelove družbe v Ljubljani v Rokovstevskem domu. — Občni zbor je vodil in otvoril z običajnim pozdravom podpredsenik dr. Janežič. — Izvajal je: Cilj Rafaelove družbe je varovati izseljence. Napačno je torej mnenje, ki prevladuje še vedno v javnosti, da naša družba pospešuje izseljevanje. Glavni na-

men naše družbe je izseljevanje kolikor mogoče omejevati in preprečevati; ako pa tistega, ki se namerava izseliti, le ni mogoče pridržati v domovini, je pa družba pripravljena prihiteti mu na pomoč v gmotnem, še veliko bolj pa v moralnem oziru. To se zgodi s tem, da mu da družba za pot potrebna navodila, dalje društveni znak in priporočilni listek, ki ga

varjeta na poti pred vsiljivimi agenti in da se z njim na ladji ne postopa surovo. — Pomen in namen naše družbe je priznala tudi najvišja cerkevna oblast, ki je pred kratkem izdala na vsa podrejena cerkvena mesta navodila, kako da je dolžnost cerkve propagirati idejo naše družbe med širšo javnost. — Predsednik dr. Pegan poroča, da se je glede akcije kolodvorskih misijonov storil že velik korak naprej. Enaka podjetja, ki imajo ta namen da vzamejo izseljence pri njih prihodu v mesto v svoje varstvo in mu preskrbe vse potrebno glede prenočišča in voznih listkov, so skoro v vseh večjih mestih in so večinoma povsod v rokah III. reda. Od tukajšnjega voditelja III. reda č. p. Ernesta ima zagotovilo, da si upa dobiti 40 do 50 žensk, ki se bodo posvetile tej akciji. Južna železnica je dovolila za našega poslujočega tajnika Rusa prosto peron-karto, da bo lahko interveniral na kolodvoru pri dohodu in odhodu izseljencev. Družbin tajnik dež. oficijal Jernej Erman poda tajniško poročilo, iz katerega povzamemo sledeče: — **Tajniško poročilo.** Družbeni odbor je imel v preteklem poslovnem letu to je od zadnjega občnega zbora, ki se je vršil dne 25. junija 1911, 10 sej, v katerih so se vršila za družbo važna posvetovanja in se storili za družbo koristni sklepi. — Pred vsem bi bilo omeniti, da se je delovanje družbinega odbora osredotočilo v prizadevanju zainteresirati vso javnost v prvi vrsti č. č. duhovščino za našo družbo. V to svrhu so se storili tozadevni potrebni koraki pri knezoškofijskem konzistoriju odnosno ordinarijatu. Da se ideja naše družbe zanese tudi med priprosto ljudstvo, je sklenil odbor kolikor mogoče slovesno in sicer letos prvič obhajati god sv. Rafaela, zaščitnika izseljencev, t. j. na dan 24. oktobra. Zjutraj ob ½ 7h je bil v frančiškanski cerkvi primeren nagovor, v katerem je pojasnil g. župnik Kalan navzočemu ljudstvu pomen in namen naše družbe; na to je bila sv. maša, pri kateri je pel frančiškanski pevski zbor. — V sejah so se vršila večkratna in temeljita posvetovanja o akciji kolodvorskih misijonov, ki naj bi se započela na tukaj-

šnjih kolodvorih. Definitivnih tozadevnih sklepov sicer še ni, vendar je, kakor kažejo zadnja posvetovanja, upati, da bo tudi pri naši stvari uspela. Enaka podjetja so skoro v vseh večjih mestih ter so večinoma povsod v rokah III. reda. — Razmotrivalo se je dalje tudi o žalostnih verskih in narodnih razmerah naših izseljencev na Westfalskem, v Ameriki, na Reki in v Poli. — Skoraj vsak dan se oglašajo v družbini pisarni izseljenci, kjer se jim dajo potrebna navodila za pot, dalje društveni znaki in priporočilni listki. Od zadnjega občnega zbora se je oglasilo v pisarni 352 izseljencev. Lista "Ave Marija" smo sprejeli skupno 3960, razposlali pa okoli 3600 iztisov, t. j. mesečno poprečno do 220 iztisov. — Kako se množi delo, priča to, da je družba prejela 736 vlog, sama je razposlala 391 dopisov, odgovorila na razna vprašanja v 241 slučajih, preds. dr. Pegan je odgovoril sam na razne vloge v 50 slučajih, torej vsega skupaj 1770 opravičnih števil v preteklem poslovnem letu. — Povodom evharističnega kongresa na Dunaju so na zborovanju centrale zastopali našo družbo: Knezo nadškof dr. Sedej, škof dr. Karlin, g. župnik Janez Kalan, g. katehet Smrekar in nadoficijal Kristan. Poročilo naše podružnice, katero je podal g. Smrekar, je bilo z veseljem sprejeto in preds. dr. Peganu se je izreklo priznanje. — V nadi, da ohrani družba dosedanje podpornike in v nadi na daljno uspešno delovanje in Najvišji blagoslov-bodi zaključeno to poročilo. — Iz blagajniškega poročila, ki ga je mesto zadržanega blagajnika Koemurja podal Rus, bi bilo omeniti, da je dovolil veleslavni deželni odbor družbi 1000 K podpore, centrala Rafaelove družbe na Dunaju pa 900 K. — Na predlog dr. Peganu se volijo v odbor: dr. Pegan, dr. Janežič, župnik Jan. Ev. Kalan, Kristan, Koemur, Sajovic, Erman, dr. Krek, Gostinčar, p. Teodor, Moškere, Orehek, Smrekar, Čok in Tul. Namestnikom pa: dr. Zajc, Černič, Kerže, Novak in Zabukovec, Revizorja sta Matelič in Martine. — Pri slučajnostih se na predlog g. župnika Jan. Ev. Kalana sprejme, da se bo obhajala vsako leto "**Rafaelova nedelja**"

in sicer dopoldne sv. maša s pridigo, popoldne pa občni zbor Rafaelove družbe. — Dalje se je sklenilo na predlog istega, da se bo obrnila družba na prevz. knezoškofa s prošnjo, da bi spisal enkrat pastirski list, ki bi obravnaval izključno izseljeniško vprašanje, da bi se na ta način ljudstvo seznamilo z namenom in pomenom naše družbe. — Glede propagande in agitacije za našo družbo se na predlog dr. Pegana sprejme, da se naprosijo po-

tom vodstva S. L. S. vsi naši poslanci in govorniki, da na shodih obravnavajo tudi izseljeniško vprašanje in opozarjajo ljudstvo na našo družbo. Dalje se sklene, da se naprosi deželni odbor, da županstvom potom spomenice naroči, da opozarjajo izseljence na našo družbo in da se tudi na županskih shodih obravnava to vprašanje. — Po običajni zahvali za udeležbo zaključí podpreds. dr. Janežič občni zbor.

Irenej Friderik Baraga
indijanski misijonar in prvi slovenski škof v Ameriki.

Spomini z pota.

(Piše urednik.)

Veliko število Slovencev se nas je nabrlo na parniku "Cesar Franc Jozef" dne 15. junija lanskega leta, kateri je isti dan odhajal iz New Yorka proti domovini. Ne vem, če je bilo le menj, mislim, da je bilo nekoliko tesno pri sreč. vsem

potnikom! Bomo li kdaj še videli to lepo zemljo, našo ljubo nevesto, katero sme tako vzljubili, od kar smo jo spoznali, našo Ameriko? Bomo li sploh kdaj še prišli nazaj na suho? . . . potem pa še utiski ločitev od dragih, katere smo pustili nekateri

za vedno, drugi za daljši ali krajši čas..." Te misli vidiš na vseh obrazih.

Da! Čudno je to! Pojdi čez Ocean kolikorkrat hočeš, — tako mi je saj zatrjeval starejši strežaj na parniku — vendar, kolikorkrat bo ladija odrinila zopet od suhe zemlje, in se boš zopet videl na sredi temno zelenih valov Oceana plavat skozi nezmerne valove na drug konec zemlje, vselej ti postane nekam tesno pri sreću.

Toda "Cesar Franc Jožef I." se pa ni zmenil za vsa te čustva. Vedno hitreje in hitreje je ponavljal svoj "bum, bum, bum!" — in vedno hitreje jo je mahal mimo Staten Islanda, mimo trdnjave naprej v nezumno morje, proti "stari kontri" — proti Evropi!

Jasno sinje nebo in čisto ozračje, nam je dovolilo, da smo dolgo še videli New York. Toda parnik je hitel vedno dalje in dalje. Suha zemlja se je vedno dalj oddaljevala od nas. V dobri uri smo videli le še obrise New Yorka. Nebotičnj skyscrapers', ki so tako predrzno in ošabno gledali za nami dolgo, dolgo, in stezovali svoje dolge vratove, so pa malem zginjevali in po malo urah samo bili — sredini širnega morja! Nad nami nebo, pod nami...? da, pod nami...? voda in voda, temni strašni morski valovi, in pod njimi...? Kdo ve kaj!

In udali smo se usodi! Naj bo, kar bo! Pomagati se več ne da! Nazaj več ne moremo! In začeli smo misliti, kako bi se prej ko mogoče udomačili na novem plavajočem svetu, na "Cesarju Francu Jože-

fu I." in se ustanovili kolikor mogoče udobno in prijetno.

Je pač tako na svetu! Človek je sirota! Tako težko je bilo slovo. Srce je pokalo! Solze so lile kakor v potoku. "Nikdar ne bom prebolel bolečin ločitve" se mi je zdelo. Toda... Sedajle? Svet je že daleč, jaz sem po tukaj! Pomagaj si kakor si najbolje veš in znaš!

Srečavali smo nove obraze! Srečavali smo nove značaje! Opazovali to in ono! Odgovarjali smo na tista tako vsakdanja in suhoparna vprašanja: "Ali ste tudi vi Slovence?" "Od kod pa ste?" "Kam pa greste?"... No, pa če tudi tako vsakdanje, vendar je bilo potrebno in vendar je bilo novo in v malo urah privadili smo se. Pri večerji je bilo že živahno, kakor v panju čebel. Vse se je smejalo, šalilo, kakor bi bili že od davnih dni stari prijatelji.

Kar je posebno zanimivega bilo, da nas je bilo veliko Slovencev v drugem razredu, da se ni bilo treba bati dolgega časa! Slovenska zabavnost in zgovornost ta že zna najti sredstva, da se bo dolgemu času prišlo v okom in ga bomo prodajali drug drugemu!

Na tem svojem potovanju sem dobil toliko utiskov, kateri se mi zde vredni, da jih povem tudi svojim bralcem. Zato bom v kratkih potezal naslikal to svojo pot v domovino, v Rim, po Italiji ter pokazal malo svojih utiskov, kateri so mi ostali živo v spominu.

(Dalje).

Cerkev in delavske organizacije.

Ko to pišem, obhajajo socijalisti ravno 65 letnico, odkar sta očeta socijalizma Marx in Engels izdala takozvani komuniški manifest na delavstvo svega sveta. Ta manifest se konča s temi — le besedami

“Komunisti ne marajo skrivati svojih misli in namenov. Javno se izražajo, da se morajo doseči njihovi nameni samo s silovitim porazom vsega dosedanjega družabnega reda. Vladajoči sloji, tresite se pred bodočo komuniško revolucijo! Proletarci nimajo v nji nečesar drugega izgubiti, kot svoje verige. Dobitj pa imajo svet. Proletarci vseh dežel združite se!”

Bojni klic: “Proletarci vseh dežel združite se” ni ostal brez posledice. Na tisoče in tisoče se jih je združilo in se združuju. Vsi socijalistični časopisi ponavljajo dan na dan ta bojni klic, kakor v davnih časih naši pradedi, zatirani od krivičnih grajščakov in njih valpetov, ki so končno v skrajnem obupu razposlali glasnike po slovenski deželi z bojnim geslom: “Le vkup, le vkup uboga gmajna”, tako vabijo in kličejo socijalisti delavstvo v svoj tabor in jim obljublajo zlate čase. Delavsko vprašanje je bilo in ostane eno najvažnejših vprašanj. Boj mej zatiralec in zatiranimi je vedno bil in bo, dokler bôdil po svetu človeški rod. Vsi poizkusi odpraviti socijalno zlo, so se dosedaj ponesrečili. Bo li kedaj rojem mož, rešitelj socijalnega zla? Socijalisti so ga bojda že našli. Imenujejo ga socijalizem.

Socijalistj pravijo, kadar bo večina v njih taboru, tedaj bode moral prenehati sedajni družabni red in pravičnost bo zavlada po celom svetu. Mi smo povdarjali in povdarjamo, da socijalno zlo je posledica po izvirem grehu pokvarjene človeške narave. Doker bo človek bolj nagnjen k hudemu nego k dobremu, dokler bode človek egoist, tako dolgo bode ostalo socijalno zlo.

Ali bodo v socijalistični državi prebivalci res sami angeli, ali tam ne bo ljudij podvrženih enj ali drugi strasti, ali tam ne bo ljudij vladoželjnih, častihlepkih, sebičnih, krivičnih? Minilo je že nad sto in dvajset let ko je francoska revolucija uničila ves tedanji družabni red. Toda prišel je Napoleon, ki ga je zopet postavil na noge. Ali v socijalistični državi ne bo Napoleona, moža ki si bo znal pridobiti upljiv pri ljudstvu in ga zlorabil v svoje sebične namene. Ali nas ne uči zgodovina, da se na svetu vse ponavlja?

Toda dovolj tega! Ravno obhajamo šestnajstoletnico od kar je Konštantin Veliki izdal v Milanu svoj razglas, da je krščanstvo prosto v rimski državj. Brezverci štejejo med velike te le štiri može: Mojzesa, Buda, Kristusa in Mohameda. Ti so njim nekaki reformatorji sveta. Socijalisti prištevajo Krjistusa kot med prve socijaliste. V nekem smislu imajo prav. Kristus je učil ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe, ostro je govoril zoper bogatine in vse kj stiskajo sirote, povedal je, da smo pred Bogom vsi jednaki i. t. d. i. t. d.

Vendar pa On ni učil upora, ni učil rabiti sile, prelivati krvi. On je hotel in hoče, socialno zlo na popolnoma drugi način odpraviti, kakor socialisti. Njegov nauk obstoji v tem, da je najprvo treba uničiti vzrok vsega zla in to je greh. Bodite popolni, kakor je moj oče v nebesih popoln. Kjer je prava krščanska popolnost, kjer strast in sebičnost ne prevladuje srca, kjer vlada ljubezen in usmiljenje, pravičnost, tam tudi ni tega gorja, ki povzročuje toliko nezadovoljnosti mej ljudmi. Ko bi nauki Kristusovi obvladali ves svet, bi ne bilo ne nezadovoljnejšev, ne preganja ne zatiranja, ne oderuškega kapitalizma, pa tudi ne brezverskega socializma. Vladala bi ljubezen, pravičnost in red. Toda ugovarjali bodete: Že skoro dva tisoč let oznanujete Kristusa in njegov evangelij in vendar še niste odpravili gorja iz sveta. Imate prav! Nismo ga in ga ne bomo, ker bi morali prej odpraviti prosto voljo in hudo nagnjenje, kar pa je nemogoče. Dasiravno pa je nemogoče zlo iz sveta odpraviti, vendar pa se da zmanjšati in oblažiti. Tu pa je, Kristus in njegova cerkev vedno svoje dolžnost spolnila in jo spolnuje. Kdo je začel ustanavljati bolnišnice, sirotišča, zavetišča, vzgojevališča! Mar ne cerkev? Kdo zapustil svet in žrtvoval vse, zdravje, premoženje, mladost, ljubezen, sploh vse, po

čemur hrepeni ubogo človeško srce? Sreca! V katerih je živel in živi živa vera v Jezusa Kristusa! Ta vera je nagnila tisoče in tisoče, da so razdelili svoje premoženje med uboge, da so se posvetili postrežbi bolnikov, da kužnih bolnikov, gobavih!

Kdo je ustanovil prve posojinice, ki so rešile veliko in veliko siromakov židovskih pijavk? Morda brezverci? Kaj še! Katoliški misionarji! Veste li, zakaj je sveta cerkev postavila toliko praznikov? V prvi vrsti, da so imeli sužnji in tlačani več počitka.

Ni naš namen govoriti o blagodelnem upliva svete cerkve na ublažitev socialnega zla v minuli dobi, ne njenega samaritanskega delovanja v sedanjih časih.

Pred očmi imamo socialno vprašanje katero vedno bolj in bolj sili v ospredje in bo prej ali slej najvažnejše. Delavsko vprašanje, razmere med delavci in delodajavci se mi zdi kakor stara suknja, katero skušajo flikati modre glave raznih državnikov in učenjakov. Kaj se je že o tem vse pisalo in se še piše! Kaj se je že vse poskusilo! Toda ta suknja je že tako zakrpana, da ne drži več šiva. To so sprevidele že mnogi, ki pravijo ,čemu vedno krpati in krpati. Naredimo si kar novo suktnjo. In tej suktnji se pravi delavska organizacija.

(Dalje prih.)

Blagoslovljen!

Mati Elizabeta.

Blagoslovljen,
k v imenu Gospoda prihajaš,
na jasnem vztoku v krasoti izhajaš,
o blaženi dan!

Blagoslovljen,
ki v imenu Gospoda prihajaš,
čo tudi krvavo se v ramo mi vsajaš,
o, težki ti križ!

Če tebe na za zemlji sem vredna nositi,
še blaženstva večnega smem zaprositi,
o težki ti križ!

Blagoslovljen,
ki v imenu Gospoda prihajaš,
ti angelj, ki evetke v nebesa presajaš
ti smrti moj sel!
Le pridi, če Stvarnik pošilja te k meni,
le pridi in z Jezusom večno me skleni,
ti smrti moj sel!

Amerika in Amerikanci.

Dobili smo zadnji zvezek velikega Trunkovega dela "**Amerika in Amerikanci.**"

Vse delo je bilo veliko širše zasnovano, kakor je pa izpeljano. Vidi se, da je pisatelj veliko krajšal in črtal, da je tako prihranil tiskovne stroške. Res škoda! Toda krivda ni na strani gospoda pisatelja, krivda je na **naši strani, na nas slovenskih Amerikancih.** To delo ravno je pokazalo, kako nizko stojimo v napredku, kako nizko stojimo na našem narodnem ponosu in narodni zavednosti! Tu vidimo dovolj jasno žalostno sliko naših razmer! Da, to sliko pokažemo vsem tistim našim rojakom, ki ponosno kažejo na naš slovenski narod v Ameriki, češ "poglejte, velika večina je napredna"! Da sramujte se tega napredka, vsi, ki ste se desetletja trudili za to "naprednost", ki ste desetletja gojili v narodu "to naprednost"! Kaj ste dosegli? Kje je kaka naprednost? Kje so tisti "zavedni Slovenci", o katerih ste že toliko pisali? na katere ste že pri več prilikah kazali kot na sad svojega "narodnega" dela! Tu imate narod, needin, razdejan, bolan na duši in na mo-

ralnosti in na narodnosti! Tu imate sedaj narod nezaveden, ki se ne zmeni za drugo kakor za "batel piva" in "visko". Trunkovo delo je gotovo najplemenitejše narodno delo, kolikor se ga je še začelo mej nami! To delo bi moralo biti naš ponos in naša čast! Delo Trunkovo bi morali mi vsi, brez razlike mišljenja, brez razlike stanu, z navdušenjem sprejeti za svoje delo, za delo celega naroda! Toda, kolikor vemo, smo mi Amerikanci toliko storili za to delo, ko bi gospod pisatelj ne dobil podpore pri slovenski duhovščini v domovini, bi ga sploh v celoti izdati ne bil mogel.

In sedaj nam naj pa še pride kak širokousti kričač in naj začne razlagati o kaki naši "naprednosti", o kakih "Zavednih Slovencih" v Ameriki, o "kakih narodno zavednih Slovencih!" Po ustih bi zaslužil vsakdo!

Da sramovati se moramo vsi te naše "naprednosti", ki ni drugega kakor velika narodna zaspanost in nezavednost.

Vidite, vi trezno misleči rojaki, ki še mislite s svojimi možgani, glejte, kaj je narodnost brez vere, kaj je narodnost na

podlagi socijalizma, kaj je narodnost brez temelja sv. cerkve! Desetletja so se razne propalice in razne kreature trudile izrjavati iz naroda vero, vcepiti narodu brezverstvo, odtrgati ga od cerkvenega vpljiva. In kaj je sad? Kjer se naše ljudstvo še drži cerkve, tam je res še nekaj naprednosti, res še nekaj smisla za kaj drugega, kako za to nesrečno pijačo in rajanje. Drugod pa narod z verskim prepričanjem zgublja tudi čut poštenja, čut naprednosti, čut narodnosti. Pijača in ples, ples in pijača in rajanje. To je vsa narodnost, to je vsa naprednost.

In to je pravi vzrok, da je g. Trunk našel tako malo podpore od naše strani. Čudno bi bilo, ko bi je dobil več!

Zato smo pa g. pisatelju silno hvaležni in zameci mu bojo vedeli hvalo in se sramovali nas svojih očetov, ki smo bili v veliki stvari tako majhni.

Sedaj je celo delo dokončano! Roja-

ki, vsaj mi, ki še nismo propadli v narodni letargijati, ki še nismo "brezdomovinski socijalisti" ali tudi ne "napredno-narodno-zavedni", vsaj mi se poprimimo tega dela in razširimo ga po vseh naselbinah in po vseh hišah! Zlasti č. g. duhovniki naj bi vsak po svoji moči storili za to delo. Če oni kot voditelji ne bojo ničesar storili je vse zgubljeno. Vojska, ki nima dobrih poveljnikov in častnikov, je zgubljena!

Zato vsi na delo!

Pokažimo pisatelju, da znamo ceniti njegov obilen trud, njegovo veliko požrtvovalnost, s katero je sestavljal to delo o nas!

Naše zastopnike prosimo, naj se zavamejo za to delo z navdušenjem.

Naročnino na "Amerika in Amerikanci" vsikdar sprejema z veseljem tudi uprava "Ave Maria".

Upravništvo "Ave Maria."

Cerkvene Novice iz Slovenskij Župnij.

Pueblo, Colo., Feb. 21, 1913.

V nedeljo, 16. Feb. smo imeli prav slovesen pokoj Marije Steblaj, po domače Latučanke, ki je več let bolehal, pa sedaj nepričakovano hitro umrla. Ranjka je prišla za svojim možem od Velkih Lašč pred kakimi 15 leti v našo faro, ter se je vedno brigala in trudila za vse v korist cerkve. Skoraj ves čas je bila pri dr. sv. Ane, ki varuje verski značaj slov. mater ter oskrbuje lepote hiše božje. Bila je tudi v dr. Marije Pomagaj, Hr. Zaj. in s svojim možem pri dr. sv. Jožefa tedaj so ji rojaki in rojakinje pripravili zares sijajen pogreb. Med nami zapusti trajen spomin, njen mož Josip, sin Josip, 16. 1. in hčERICA Angelica, 10. 1. britko trpijo zgubo skrbne, ljubeznjive matere in soproge. — 16. feb. je imelo dr. sv. Neže, deklet im malih deklic volitev svojih predstojnic. Ančika Snedec, predsednica, Angelea Jaklič, podpr. Rozika Thomas, tajn., Helenica Perko, blag. Krstinec Blatnik vratarica in Ančika Godec, knjižničarka. Društvo šteje 160 članic, oskrbuje poleg drugega cerkveno petje manjšega kora, cerkvene oprave in pridno goji pogosten sprojem sv. zakramen-

tov. Pri letošnem zborovanju so si naročile krasno zastavo svoje patrone. Voditeljica pri dr. je sp. sestra Cirila Zupan, benediktinka.

Zevčer istega dne smo imeli v cerk. dvorani tombulo, ki je prinesla nekaterim lepe dobitke in cerkvi precejšen dohodek. Blagodušni farani se tudi skrbno pripravljajo za cerkveni Fair, od 11. do 17. majnika. Mrs. Stanislava Čulig in Mrs. Mary Vukšinič se poganjata v kontestu za fini klavir, Mielka Roje in Katica Geršič za krasno punčiko, Ančika Godec, Terezika Fir, Krstinec Lekše pa za Remington Typewriter (pisalni stroj) kateroga nam je blagovoljno podaril Mr. Josip Egan. — Po celem mestu veljak umetne godbe, prof. Mat. Jerman s svojo soprogo Katico pripravlja naše izborne pevce in pevke za veliko noč. Dr. sv. Jozefa gre skupno k sv. obhajilu na cvetno nedeljo. — Rev. P. Ciril Zupan gre 25. Feb. v slovansko naselbino Rockvale in 14. je bil v Canon City, kjer so se verni rojaki prav dobro vdeležili. Res, jako malo jih je letos zostalo.

V Eveleth, Minn. so imeli dne 1. januarja župljani slovenske župnije Presv. Družine svoje glavno letno zborovanje. Župljani so bili jako veseli, ko so čuli tako ugodno poročilo stanja blagajne, kakor tudi poročilo o splošnih razmerah v župniji. G. župnik Rev. Bilban, kakor tudi cerkvenj odbor so želi javno pohvalo.

V Lorain, O. Mirno, vendar jako krepko napreduje slovenska župnija sv. Cirila in Metoda.

Dne 11. in 12. t. m. so šolski otroci priredili dramatično predstavo "Oh, ta Polona!" in zraven še štiri "drills". Otroci so izvrstno igrali. Igrale so sledeče šolarke: Ana dr. Kopriva, advokatova soproga — A. Vrbanek, Luiza Smrečnik, njena prijateljica — M. Bombač, Baronica Terezina pl. Vršan — M. Kosten, Ema Dolinar, njena prijateljica — E. Omahen, Polona, postrežnica pri Ani dr. Koprivi — M. Hobašič, Nežika, kuharica istotam — J. Simšič, Milica, služabnica pri baronici — A. Piotrowski, Lizika, postrežnica istotam — R. Kosten.

Hvaležni moramo biti našim šolskim sestram, katere so otroke tako izučile. Da, ponosni smo lahko na svojo farno šolo, ker se naši otroci zraven angleščine učijo tudi dobre slovenščine. Kar čuditi se moramo, ko jih slišimo govoriti tako lepo, čisto materin jezik. Zato gre pa še posebna zahvala naši slovenski sestri: da bi Sestra Regina vedno med nami ostala, je naša srčna želja.

V Calumet, Mich. Slovenska župnija sv. Jožefa vrlo dobro napreduje. Prvo nedeljo v januarju so imeli letno župnijsko zborovanje pri tem zborovanju so bili za tekoče leto izvoljeni v cerkven odbor: Jvan Gosencea, Ivan M. Spehar, Peter Veselič, Josip Likovič.

V Bridgeport, Conn. so Slovenci dosegli že svojo službo božjo. V kljub nasprotovanju Mažarov, v katero cerkov so do sedaj spadali, jim je škof priznal pravico in jim dovolil, da so začeli službo božjo v pritličju francoske cerkve na praznik sv. Družine 29. januarja. Mil. g. škof je namreč spoznal, kako dobrega duhovni-

ka je dobil v g. Golobu, zato mu je po malo mesecih njegovega bivanja v tej škofiji, poveril to častno, vendar tudi težavno nalogo, katero, upamo, da bo g. Golob tudi dobro izvršil. — Nas ta dogodek silno veseli in častitamo, kakor g. Golobu, tako tudi ljudstva. Bog daj novi slovenski župniji obilo svojega blagoslova in pomoči! — Ravno ta dan se je popoldne tudi že ustanovilo prvo podporno društvo sv. Jožefa, ki se bo priklopilo K. S. K. J.

Iz Ely, Minn. se man poroča, da so imeli dne 5. januarja farno sejo in volitev novega cerkvenega odbora. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: Jos. Pešel, predsednik, Jos. Pluth, tajnik; John Huter, blagajnik. Ant. Erčul in Steve Malnarič, redarja.

Seja in volitev se je vršila v najlepšem redu in s tem smo pokazali, da je mej nami sloga. Le tako naprej, v slogi je moč!

Dosedanji predsednik Fran. Erčulj je veliko storil in se trudil kjer je le mogel, posebno to leto, ko se je cerkev sv. Antona poprayljala. Da smo znali ceniti njegove zasluge in požrtovalnost, je dokaz, da je bil izvoljen jednoglasno zopet predsednikom, a kljub prigovarjanju faranov, se je odpovedal tej časti, da lahko vsak faran spozna, da ni hlepel po časti

Želeč vsem naročnikom tega lista veselo novo leto!

Ludvik Perušek, zastopnik.

— o —

PRIPOROČILO V MOLITEV.

Mrs M. V. priporoča svojega pokojnega očeta.

Slovensko katoliško časnikarstvo. Slovenske župnije. Naselbine brez slovenskega duhovnika. Neka bolna oseba. Za spreobrnjenje moža. Za ljubi mir.

Anton Govek iz Little Falls, N. Y. blagi mladenič in naročnik našega lista, je bil pred kratkim povožen od vlaka. Pokojnika priporočamo vsem bravcem našega lista v pobožno molitev.

NOVE KNJIGE.

Dr. Jeršetove Šmarnice "Mati čudovita".

Zopet enkrat šmarnice, ki jir bo res vesel šmarničar in vselo ljudstvo! Ni lahko vedno kaj novega povedati o Materi božji. Dr. Jerše je povedal najlepše, kar je vedel, in tega lepega je mnogo. Povil je v šmarnice najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro, — morda nekoliko prebujno — a brez pretiravanja in izmišljenja kaže dr. Jerše Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Že naslovi šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Malirijinem: Liliija dolinska, Mati dobrega sveta. Mati lepe ljubezni, Mati svetega veselja, žena obdana s solncem, Dolorosa. . . . Največja prednost teh šmarnic je pa, da so res šmarnice, govori o Mariji in sicer govori povzeti iz dogme. Najlepše, kar vemo o Materi božji, je kratko povedano v dogmi, in te šmarnice tako rekoč poganjajo iz Marijine dogme, kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne gomoljke.

Ker je radi finega papirja oblika kaj priročna in so knjižici dodane lepe mašne in druge molitve, se bodo te šmarnice priljubile tudi kot molitvena knjižica s premišljevanji. Cena 60c.

Stanko Premrl. **Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih!** Dvajset pesmi v čast svetnikom za mešani zbor. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena part. 60c. glasi a 15c. Naš odlični skladatelj in stolni regenschori g. Stanko Premrl, poklanja to zbirko njegovih najnovejših napevov, spominu pedesetletnice smrti nepozabnega Gregorja Riharja, ki je bil tudi organist v ljubljanski stolnici. Meseca julija letos bo preteklo petdeset let, kar je umrl naš sloveč ljudski skladatelj Gregor Rihar. Cerkveni zbori bodo gospodu skladatelju gotovo hvaležni, da se je spomnil s svojim novim delom Riharjeve smrti.

Pesmi svetnikov — razven kar jih je v Foersterjevi Ceciliji — nimamo veliko in je torej nova zbirka teh napevov pomankanje istih precej izpopolnila.

Zbirke dalje priporočati bi bilo odveč.

Ime skladateljevo vže i tak jamči za izvrstno in pristno blago, delo samo pa hvali mojstra.

Kdor hoče torej z lepimi spevi Gospoda v njegovih svetnih hvaliti, naj seže po teh pravkar izdanih napevih. — Na vsakem cerkvenem pevskem koru naj ta zbirka zavzema častno mesto.

Iz srca pa tudi želimo, da bi se ti napevi, ki so spominu Riharjeve smrti poklonjeni pri nas tako udomačili in radi prepevali, kakor napevi Riharjevi.

—o—

Getzemani in Golgata. Premišljevanja bridkega trpljenja N. G. J. K. Poslovenil Fr. Ks. Steržaj. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena knjigi v platno vezana z rdečo obrezo 60c. šagrin, zlata obreza \$1.00.

Je pač malo premišljevanj, ki bi obvladala človekovo dušo z večjo, silnejšo in obenem grenkoljubo silo, kakor ta premišljevanja o Kristusovem trpljenju. Dasiravno nam evangelij pripoveduje trpljenje našega Gospoda s priprostimi, skoro rezkimi besedami, pa se nam vendar priljubi po večkratnem branju — še velikobolj pa pri premišljevanju. — Da je premišljevanje sploh potrebno in velike koristi za vsakega kristjana, posebno pa za onega, ki se trudi do popolnosti ni treba povdarjati. V trgovini je pošla že sedma izdaja Volčičeve prestave. Getzemani in Golgata; to je najlepši dokaz, kako so se priljubila ta prekrasna, stvarna in resna premišljevanja. Po knjigi še je zelo povpraševalo, zato je Katoliška Bukvarna preskrbela novo prestavo teh premišljevanj, ki so ravnokar izšla mnogo izboljšana, posebno na mestih, ki se docela ne vjemajo s svetim pismom. Koristno in lepo knjigo prav toplo priporočamo. Pridno prebirajmo torej ta pretresujoča premišljevanja in deležni bomo velike duhovne koristi.

Četudi je knjiga zelo obširna ima v novi izdaji vendar zelo priročno obliko žepnega molitvenika, ker je tiskana na fin zelo tenak papir; to je velika prednost te nove izdaje.